

Віды лачання: суцэльная і разрэджаная — у чым розніца і дзе ўжываецца

Змест

- Што такое лачанне і для чаго яна патрэбная
- Разрэджаная лачанне
- Памылкі мантажу лачання разрэджанай
- Суцэльная лачанне
- Памылкі пры прыладзе суцэльны лачання
- Дахавыя матэрыялы — якім відам лачання адпавядаюць
- Контробрешетка: прызначэнне і асаблівасці
- Вынік

Выбар падыходнага тыпу лачання — ключавы момант у стварэнні надзейнай дахавай канструкцыі. Ад яго залежаць трываласць даху, даўгавечнасць пакрыцця і абарона хаты ад атмасферных ападкаў і перападаў тэмпературы.

У гэтым артыкуле мы распавядзем, якія віды лачання даху існуюць, чым адрозніваецца суцэльная лачанне ад разрэджанай (крокавай), для якіх дахавых матэрыялаў яна ўжываецца і якія памылкі часта дапускаюцца пры мантажы. Таксама мы раскажам пра тое, якія тыпы обрешеток падыходзяць пад розныя віды даху — ад металадахоўкі да такіх матэрыялаў, як Ондулин Смарт, Чарапіца Ондулин і Ондувилла.

Што такое лачанне і для чаго яна патрэбная

Лачанне — гэта канструкцыя, мантаваных па-над драўляных крокваў, якая служыць апорай для даху.

Асноўныя функцыі:

- **Раўнамернае размеркаванне нагрузкі.** Лачанне прымае на сябе нагрузку ад снегу, парываў ветру і самога дахавага пакрыцця, раўнамерна перадаючы яе на кроквенную сістэму.
- **Стварэнне роўнай паверхні.** Без гэтага якасна змантаваць дах немагчыма.
- **Павелічэнне калянасці і трываласці дахавай канструкцыі.** Яна звязвае кроквы ў адзіную сістэму і дапамагае падтрымліваць правільную геаметрыю пахілаў.

Адрозніваюць два асноўных выгляду лачання — суцэльную і разрэджаную.

Сплошная обрешетка

Разреженная обрешетка

Крыніца: spec-krovlya.ru

Разрэджаная лачанне

Разрэджаная, або крокавая лачанне, — гэта канструкцыя з брускоў або дошак, выкладзеных на кроквы з вызначаным крокам. Як правіла, выкарыстоўваюць брус 50×50 мм, 60×60 мм або дошкі таўшчынёй 25 мм і больш, якія мацуюць непасрэдна да кроквеннай сістэме.

Вельмі важна, каб драўніна была добра прасушана — яе вільготнасць не павінна перавышаць 15%. Сырыя брускі з часам карабяцца, што можа прывесці да парушэння геаметрыі даху і пашкоджання дахавага пакрыцця. Крок паміж асобнымі элементамі выбіраюць у залежнасці ад выгляду даху і кута нахілу пахілаў.

Крыніца: drewdachy.pl

Перавагі разрэджанай лачання

- **Эканамічны расход драўніны.** Па параўнанні з суцэльным насцілам, разрэджаная канструкцыя дазваляе істотна знізіць выдаткі на піламатырыялы без шкоды для трываласці.
- **Лёгкасць.** Меншае колькасць матэрыялу прасцей пераносіць, перавозіць, падымаць і мантаваць.
- **Прастата мантажу.** З задачай па мантажы разрэджанай лачання змога справіцца нават пачатковец будаўнік, што паскарае працэс будаўніцтва даху.
- **Палепшаная вентыляцыя подкровельного прасторы.** У адрозненне ад суцэльнай лачання, паветра лепш абдзімае ніжнюю паверхню дахавага матэрыялу, што спрыяе памяншэнню кандэнсату і паляпшэнню вентыляцыі.

Разрэджаная лачанне асабліва зручная для прыватных дамоў, дзе выкарыстоўваецца лёгкае дахавае пакрыццё і важная вентыляцыя подкровельного прасторы. Яна дазваляе канструкцыі «дыхаць» і прадухіляе адукацыю кандэнсату пад дахавымі лістамі.

Недахопы разрэджанай лачання

- **Патрабуе дакладнага разліку кроку.** Няправільна разлічанае адлегласць паміж дошкамі можа прывесці да дэфармацыі або правісанню дахавых лістоў і парушэння герметычнасці ў месцах нахлестов і прымыканняў, што непазбежна прывядзе да працёк.
- **Саступае па трываласці суцэльны лачання.** Гэта можа быць крытычным фактарам, напрыклад, калі ў вашым рэгіёне дахі дамоў падвяргаюцца вялікім снеговым нагрузкам.

Нягледзячы на пералічаныя недахопы, разрэджаная лачанне лічыцца самым папулярным варыянтам для прыватнага домабудавання. Яна простая ў прыладзе і не патрабуе вялікіх выдаткаў на матэрыялы, як у выпадках, калі неабходна суцэльнае падстава.

Крыніца: housinghow.com

Для якіх дахаў падыдуць

Разрэджаная лачанне ўжываецца на любых скатных дахах: адноскатных, двухсхільных, вальмовых або полувальмовых, шатровых, мношчипцовых, мансардных. Яе выкарыстоўваюць там, дзе ўхіл пахілаў перавышае 10-15°, што забяспечвае натуральны сцёк вады. Такая канструкцыя ідэальна падыдуць пад ліставыя матэрыялы — Ондулін, металадахоўку, профнастил ці шыфер.

Памылкі мантажу лачання разрэджанай

Няправільны крок паміж брускамі. Занадта вялікая адлегласць паміж брускамі або дошкамі прыводзіць да правісанню дахавага пакрыцця. На фота ніжэй — дах, пакрытая Ондуліном Смарт. Лісты правіслі з-за таго, што страхары няправільна змантавалі лачанне і зрабілі вельмі вялікі крок.

Прымяненне непросушаных піламатэрыялаў. Натуральнае ўсыханне драўніны прыводзіць да корабленню і змены геаметрыі, што аслабляе крепеж і, тым самым, спрыяе з'яўлення працёкаў на даху.

Някасная фіксацыя да крокваў. Выкарыстанне недастатковага колькасці крапежных элементаў або ненадзейнае мацаванне, напрыклад, пры дапамозе непрыдатных па таўшчыні і даўжыні цвікоў, зніжае апорную здольнасць канструкцыі і яе ўстойлівасць да ветровым нагурузак. З часам такія злучэнні могуць расхістаць, што прывядзе да дэстабілізацыі ўсёй дахавай сістэмы.

Адсутнасць контрбрешетки або недастатковая яе вышыня. Мантаж даху без контрбруса пазбаўляе падкравельное прастору добрага вентыляцыйнага зазору. Гэта перашкаджае свабоднай цыркуляцыі паветра, што прыводзіць да застою вільгаці, намакання ўцяпляльніка і гніення драўляных канструкцый.

Выкарыстанне тонкіх брускоў. Брускі недастатковага перасеку не валодаюць неабходнай трываласцю і калянасцю, каб вытрымліваць вага ўсёй канструкцыі, пласт снегу і эксплуатацыйныя нагрузкі. Іх дэфармацыя непазбежна выклікае парушэнне цэласнасці дахавага пакрыцця.

Такія памылкі зніжаюць тэрмін службы даху. Таму важна строга выконваць правілы мантажу ад вытворцы дахавага матэрыялу.

Суцэльная лачанне

Крыніца: bidlist.io

Яна ўяўляе сабой роўнае падстава, цалкам якое зачыняе паверхню даху. Яе мантуюць з ліставых матэрыялаў — АСП або фанеры.

Паміж лістамі абавязкова пакідаюць тэмпературны зазор, каб кампенсаваць пашырэнне пры змене вільготнасці і тэмпературы. Гэта прадухіляе дэфармацыю, парэпанне і распластоўванне матэрыялу.

Перавагі суцэльны лачання

- роўная і цвёрдая паверхню;
- магчымасць мантажу гнуткай чарапіцы;
- суцэльная паверхню ўзмацняе агульную трываласць канструкцыі даху.

Ад якасці мантажу такой лачання вельмі часта залежыць знешні выгляд гатовай даху, так як усе недахопы, перапады вышынь і выгібы будуць бачныя.

Недахопы

- больш высокая кошт матэрыялаў, асабліва пры выкарыстанні якаснай вільгацятрывалай фанеры;
- складаны мантаж: цяжкія лісты цяжка даставіць і падняць на дах, асабліва небяспечна працаваць у ветреную надвор'е;
- плітныя матэрыялы могуць дэфармавацца з-за вільгаці.

Акрамя таго, мантаж суцэльны лачання лічыцца больш працаёмкім: у адрозненне ад дошак, якія ўжываюцца для разрэджанай лачання, буйнафарматныя ліставыя матэрыялы з дрэва складаней падымаць, падганяць і надзейна замацоўваць на кроквах, асабліва на дахах са складанай геаметрыяй.

Суцэльная лачанне з дошак

Крыніца: haloroof.com

Асобна варта адзначыць, што суцэльную лачанне можна збудаваць з дошак. Гэта можа знізіць выдаткі па параўнанні з той жа фанерай. Найбольш падыходнымі з'яўляюцца дошкі з хвойі або елкі з максімальнай шырынёй 15 см. Больш шырокія дошкі могуць карабаціцца пры змене вільготнасці, таму гэты памер лічыцца бяспечным. Перад мантажом суцэльны лачання дошкі неабходна апрацаваць антысептыкамі для абароны ад гнілі і грыбка.

Памылкі пры прыладзе суцэльны лачання

Адсутнасць тэмпературнага зазору паміж лістамі. Пры тэмпературным пашырэнні лісты OSB або фанеры будуць упірацца адзін у аднаго, што прывядзе да іх дэфармацыі і пашкоджання выкладзенага зверху дахавага пакрыцця. Гэты эфект асабліва прыкметны на сонечнай баку даху, дзе нагрэў матэрыялаў максімальны.

Выкарыстанне занадта тонкіх матэрыялаў (менш за 10 мм). Занадта тонкае падстава будзе прагінацца пад нагрузкай, парушаючы цэласнасць даху. З часам гэта прывядзе да з'яўлення працёкаў.

Адсутнасць ветрання канструкцыі. Вільгаць, якой няма куды выйсці з канструкцыі, будзе паступова разбураць яе. Драўніна пачне гніць, з прычыны чаго апорная здольнасць дахавай сістэмы моцна пагоршыцца.

Кожная з гэтых памылак можа прывесці да неабходнасці рабіць дарагі рамонт даху.

Дахавыя матэрыялы — якім відам лачання адпавядаюць

Металадахоўка або профліст

Крыніца: prorooftingmasters.com

Для металадахоўкі або профліст падыходзіць як разрэджаная, так і суцэльная лачанне. Для разрэджанай можна выкарыстоўваць брускі 50x50 мм. Крок выбіраюць у залежнасці ад профілю (для кожнага віду профілю ён паказаны ў інструкцыі). Суцэльную лачанне неабходна рабіць там, дзе гэта неабходна па інструкцыі ў найбольш уразлівых месцах даху — у канькоў, яндовак і карнізаў, дзе патрабуецца падвышаная трываласць і дадатковая абарона ад вільгаці.

Больш падрабязна аб гэтым чытайце ў нашай артыкуле «Чаму лачанне даху ў яндойкі і на каньках патрабуе ўзмацнення».

Шыфер

Крыніца: mcdiez.ru

Гэта адносна недарагі матэрыял, які не патрабуе суцэльнага падставы. Для яго мантуюць разрэджанае лачанне, выбіраючы крок пад памер хвалі шыферу. Вядома, шыфер можна абкласці і на суцэльнае падставу, але так як гэта танны матэрыял з непрадказальным якасцю, вырабляць пад яго дарагую суцэльную лачанне не мае асаблівага сэнсу.

Натуральная чарапіца

Крыніца: static.wixstatic.com

Чарапіца гэтага віду павінна ўкладвацца на разрэджанае лачанне — гэта класічная і тэхналагічна правільная сістэма мантажу для пахілаў з ухілам звыш 16° . Ключавое патрабаванне — дастатковая трываласць, паколькі вага керамічнай чарапіцы значна перавышае вага ліставых дахавых матэрыялаў. Крок паміж брускамі павінен строга адпавядаць інструкцыі вытворцы і разліковых нагрузак.

На спадзістых пахілах з меншым вуглом гэты матэрыял не выконвае ў поўнай меры абарону ад ападкаў, таму лепш яго не выкарыстоўваць. Але калі вы не гатовыя ад яго адмовіцца на карысць іншых дахавых матэрыялаў, то трэба зрабіць суцэльны насціл, напрыклад, з дошак.

Гнуткая чарапіца

Крыніца: media.angi.com

Для яе патрэбна выключна суцэльная лачанне, так як па-іншаму абкласці гэты матэрыял немагчыма. Для мантажа падыдзефанера або арыентавана-стружкавыя пліты (АСП). Такое падставазабяспечвае шчыльнае прылеганія гонтай, выключаючы дэфармацыю.

Ондулин

Яго можна мантаваць як на суцэльную, так і на разрэджанае лачанне. Пры гэтым:

- Ондулин Смарт пры вугле нахілу пахілаў 5-10° ўкладваецца толькі на суцэльную лачанне;
- Чарапіца Ондулин — на суцэльную пры вугле 5-15°;
- Ондувилла — на суцэльную пры ухіле 9-20°.

Для разрэджанай лачання пад Ондулин выкарыстоўваюць дошкі таўшчынёй не менш за 25 мм або брус 50×50 мм. Пры правільным кроку і захаванні тэхналогіі мантажу матэрыял забяспечвае герметычнасць і даўгавечнасць даху на доўгія гады.

Крыніца: ph.onduline.com

Контрбрешетка: прызначэнне і асаблівасці

Контрбрешетка — гэта дадатковы пласт з брускоў, усталяваны паміж лачаннем і кроквеннай сістэмай/подкровельной гідраізаляцыяй або супердифузіоннай мембранай. Яна неабходная для стварэння вентыляцыйнага зазору, які мінімізуе адукацыю кандэнсату, што вельмі важна, каб уцяпляльнік у дахавай канструкцыі заставаўся сухім і надзейна абараняў прастору гарышча або мансарды ад холаду. Контрбрешетка асабліва важная для металадахоўкі і профнасіл, так як гэтыя матэрыялы найбольш схільныя да адукацыі кандэнсату.

Крыніца: welbm.co.uk

Для Ондулина таксама патрабуецца контробрешетка: хоць гэты матэрыял менш схільны кандэнсату. Шурпатая паверхня лістоў Ондулина ўтрымлівае кроплі, не дазваляючы ім хутка сцякаць уніз, як гэта адбываецца на металічных паверхнях. Дзякуючы контробрешетку паветра свабодна рухаецца пад дахам і кроплі кандэнсату паспяваюць выпарыцца. Як следства, уцяпляльнік застаецца сухім, а кроквы не гніюць. Гэта значна падаўжае тэрмін службы дахавай канструкцыі.

Вынік

Нельга сказаць, што той ці іншы выгляд лачання лепш ці горш. Для адных выпадкаў падыдзе разрэджаная лачанне, а для іншых — суцэльная. Усё залежыць ад нахілу даху і выкарыстоўваных матэрыялаў.

Каб нічога не ўскладняць і атрымаць надзейны вынік, звярніце ўвагу на матэрыялы Ондулин Смарт, Чарапіцу Ондулин і Ондувиллу. Яны выдатна падыходзяць для скатных дахаў загарадных дамоў і не патрабуюць складаных разлікаў лачання. Пры гэтым для іх можна мантаваць як разрэджанае, так і суцэльную лачанне, у залежнасці ад нахілу пахілаў.

Для вашага выгоды на нашым сайце можна спампаваць інструкцыю па мантажы:

- для Ондулина Смарт;
- для Чарапіцы Ондулин;
- для Ондувиллы.

І памятайце, што правільна абраны выгляд лачання і яе якасны мантаж ў адпаведнасці з інструкцыяй вытворцы — гэта аснова даўгавечнай, надзейнай і герметычнай дахавай канструкцыі, якая абароніць ваш дом на доўгія гады.

Крыніца: in.onduline.com